

Høring: Skole- og tilbudsstruktur for videregående opplæring i Agder

AGDER
fylkeskommune

Innsendt: 29.09.2025 16:51
Referanse-ID: ZVH-RNS
Skjema-ID: AFK-160

Åpen høring

Informasjon

Innsender av høringen

Fornavn	Anne Klepsland
Etternavn	Simonsen
Hvem svaret du for?	☐ Jeg svarer på vegne av virksomhet eller ☒ annen organisasjon med eget organisasjonsnummer
Organisasjonsnavn	NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Organisasjonsnummer	955600436
Gatenavn og -nummer	Postboks 5250 Majorstuen
Postnummer	0305
Poststed	OSLO

Region

Hvilke regioner gir du innspill til?	☒ Region: Øst
	☒ Region: Vest
	☒ Region: Indre Agder
	☒ Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur

Region: Øst

Utdanningstilbud

Det vurderes å flytte Vg2 anleggsgartner fra Tvedestrand videregående skole til Sam Eyde videregående skole. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

Innspill til forslaget

☉ Det er en god ide

NHO Agder representerer et bredt spekter av medlemsbedrifter i landskaps- og anleggsgartnerbransjen i Agder. Bransjen melder om et tydelig og økende behov for fagarbeidere i årene som kommer, men opplever store utfordringer med å rekruttere unge til opplæringsløpet.

På denne bakgrunn støtter vi bransjens oppfordring om å flytte utdanningstilbudet i Vg2 Anleggsgartner fra Tvedestrand videregående skole til Sam Eyde videregående skole i Arendal. Vi mener dette vil være et viktig og riktig grep for å:

1. Øke rekrutteringen til faget
Anleggsgartnerbransjen opplever at mange ungdommer lar være å søke fordi tilbudet i dag ligger på "feil" sted. Sam Eyde videregående skole har et større og mer attraktivt skolemiljø, og ligger nærmere et bredere elevgrunnlag. En flytting vil gi flere søkere og mer motiverte elever.

2. Skape et sterkere fagmiljø og helhetlig utdanningstilbud
På Sam Eyde videregående skole finnes allerede flere beslektede utdanningsprogram innen bygg og anlegg. En samlokalisering vil gi bedre faglig fellesskap, styrket læringsmiljø og mer effektiv bruk av skolens ressurser.

3. Utnytte eksisterende rekrutteringstiltak

bedre

Bransjen har gjennom yrkesfaglærer 2-ordningen vist vilje til å bidra i opplæringen. Disse tiltakene gir effekt, men er ikke tilstrekkelige alene. Et tilgjengelig og attraktivt skoletilbud er avgjørende for å lykkes med rekruttering.

4. Styrke grønt næringsliv i regionen
Fagarbeidere innen anleggsgartnerfaget spiller en viktig rolle i arbeidet med bærekraft, klimatilpasning og utvikling av attraktive uteområder. For å sikre fremtidig verdiskaping og grønn kompetanse må vi gjøre fagutdanningene mer tilgjengelige og attraktive.

Oppsummering

NHO Agder støtter bransjens felles opprop og anbefaler at utdanningstilbudet i Vg2 Anleggsgartner i østre Agder flyttes til Sam Eyde videregående skole i Arendal.

Det vurderes å opprette Vg3 Maritim elektriker på Dahlske videregående skole. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

☒ Vet ikke

Innspill til forslaget

NHO Agder er positive til forslaget om å etablere Vg3 Maritim elektriker ved Dahlske videregående skole, men vi er usikre på om tidspunktet for oppstarten av tilbudet er riktig.

1. Usikkerhet rundt læreplasser regionalt
Det er foreløpig få aktører i region Agder som kan tilby læreplass til ungdom som søker læreplass etter Vg3 Maritim elektriker. NHO Agder opplever at det foreløpig ikke finnes tilstrekkelig antall tilgjengelige læreplasser lokalt til å kunne støtte en opprettelse av et nytt skoletilbud for 15 elever.

2. Økende utfordringer med formidling til læreplass i elektrofagene
Årets formidlingstall fra Agder fylkeskommune viser at elektrofagene er ett av utdanningsprogrammene der det finnes flere søkere til læreplass enn det er tilgjengelige læreplasser regionalt. NHO Agder er bekymret for å opprette et nytt utdanningstilbud innenfor elektrofagene uten at tilstrekkelig antall læreplasser innenfor Maritim elektrikerfaget er søkbare regionalt.

Oppsummering

NHO Agder anerkjenner behovet for maritim elektrofaglig kompetanse, men kan per nå ikke støtte opprettelsen av 15 elevplasser innen Vg3 Maritim elektriker ved Dahlske videregående skole på grunn av usikkerhet om det er nok tilgjengelige læreplasser regionalt.

Det vurderes å ikke tilby Vg2 Treteknikk på Tvedestrand videregående skole. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

☉ Det er en dårlig ide

Innspill til forslaget

NHO Agder representerer medlemsbedrifter innen trebasert industri i østre Agder – en næring med lange tradisjoner og stort fremtidspotensial. Vi har vært en aktiv pådriver for å etablere Vg2 Treteknikk ved Tvedestrand videregående skole, i tett samarbeid med bransjens opplæringskontor. På denne bakgrunn ønsker vi å komme med følgende vurdering av forslaget om å avvikle utdanningstilbudet:

1. Behovet i arbeidslivet er reelt og vedvarende

NHOs medlemsbedrifter i østre del av Agder har årlig behov for mellom 5 og 10 lærlinger, og bedriftene planlegger videre

ansettelser av fagarbeidere i årene som kommer. Det er en uttalt preferanse fra bedriftene om å tegne lærekontrakt med ungdom fra eget nærmiljø, som er et viktig argument for å styrke rekruttering i østre del av Agder.

2. Det må tenkes nytt – ikke legg ned utdanningstilbudet

NHO Agder støtter at tilbudet vg2

Tretekniikk fjernes fra tilbudsstrukturen i østre del av Agder, men vi støtter ikke at utdanningstilbudet fjernes fra østregionen. I stedet for å fjerne tilbudet bør det arbeides frem alternative opplæringsmodeller som kombinerer fleksibilitet med tilhørighet.

Eksempler på slike tiltak kan være:

- Bruk av 1+3-modellen med tilhørighet til VG1-miljø
- Utvikling av en modell spesielt tilpasset tretekniikk i samarbeid med lærebedriftene
- Gjøre alternative modeller (som 1+3 og 0+4) søkbare og synlige for elevene

3. Viktig for grønn industri og bærekraftig vekst

Fagene som bygger på Vg2 Tretekniikk – industrisnekker, snekker og trelast- og limtreproduksjon – er sentrale for videre utvikling av grønn industri og bærekraftig verdiskaping i regionen. Å videreutvikle og tilpasse utdanningen til bransjens behov er derfor en strategisk viktig satsing for næringslivet.

Oppsummering

NHO Agder støtter at Vg2 Tretekniikk ikke gjøres søkbart ved Tvedestrand videregående skole. Denne støtten avhenger av at det jobbes frem en lokal opplæringsmodell i østre del av Agder i tett samarbeid med lærebedriftene og bransjens samarbeidsorgan.

Region: Vest

Utdanningstilbud

Det vurderes å ikke tilby frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på Mandal videregående skole. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

☒ Det er en god ide

Innspill til forslaget

NHO Agder har tett dialog med frisør og velværebedriftene i regionen, og ønsker å bidra til at fylkeskommunens vedtak i sak om skole- og tilbudsstruktur gir gode rammer for rekruttering og faglig utvikling i relevante yrker for bransjen.

1. Et velfungerende bransjesamarbeid gir resultater

NHO vil særlig trekke frem det gode samarbeidet mellom skole og bransje ved Tangen videregående skole, med opplæringssenteret Studio E2 som en viktig suksessfaktor for økt rekruttering til utdanningsprogrammet "FBIE" og Vg3 lærefaget frisør. På Studio E2 får elevene verdifull praktisk erfaring gjennom arbeid i frisørsalong, blomsterforretning, interiør- og designmiljø og kafédrift. Tilbakemeldingene fra frisørbransjen viser at elever med slik bakgrunn er bedre forberedt for læretiden, og mer motiverte for å fullføre utdanningsløpet.

2. Rekruttering er fortsatt en utfordring – men utviklingen er positiv

Det har over tid vært krevende å fylle alle læreplassene i frisørfaget, men bransjen har arbeidet målrettet for å rekruttere motiverte ungdommer. Økt antall søkere de siste årene tyder på at dette arbeidet gir

resultater. Det er derfor avgjørende at tilbudet som gis er faglig solid, praktisk rettet og tilknyttet sterke fagmiljøer.

3. Samling av tilbud kan bidra til styrket kvalitet

NHO Agder støtter at utdanningsprogrammet frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign tilbys ved tre videregående skoler i fylket, og at tilbudet ved Mandal videregående skole ikke tilbys fra høsten 2026. Vi mener at tre videregående skoletilbud bidrar til å styrke fagmiljøene og gjør det enklere å tilpasse opplæringen etter bransjens behov.

4. Viktig å sikre elevplasser til motiverte søkere

Det er stadig færre frisørsalonger som sier at de ikke klarer å fylle ledige læreplasser. Samtidig er det viktig at skoletilbudet når frem til ungdom som har interesse for de kreative og estetiske håndverksfagene, og som ønsker en karriere i bransjene. Kvaliteten og innholdet i undervisningen må derfor være praksisnært og relevant.

Oppsummering

NHO Agder støtter forslaget om å ikke tilby utdanningsprogrammet frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign ved Mandal videregående skole. Studio E2 ved Tangen videregående skole viser hva som er mulig når skole og bransje samarbeider tett, og bør være et forbilde for videre utvikling av utdanningsprogrammet frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign i hele Agder.

Det vurderes å opprette Vg2 transport og logistikk i region vest i Agder. Hva er din/deres vurdering av forslaget?

☉ Det er en god ide

Innspill til forslaget og hvor det eventuelt kunne plasseres?

NHO Agder representerer medlemsbedrifter i transport- og logistikkbransjen over hele fylket, og vi ser et tydelig og økende behov for fagarbeidere innen disse yrkene – både i dag og i årene som kommer.

På denne bakgrunn anbefaler NHO Agder å etablere Vg2 Transport og logistikk i Lister-regionen, og gjerne etter modell av det som i dag benyttes i Setesdal – med tett samarbeid mellom skole og lokalt næringsliv.

1. Behovet for fagkompetanse er stort og økende

Transport og logistikk er en kritisk infrastruktur for hele samfunnet. Våre medlemsbedrifter i Lister og vestre del av Agder melder om betydelige utfordringer med å rekruttere nok lærlinger og faglært arbeidskraft.

2. Lokal tilstedeværelse er viktig for rekruttering

En Vg2-linje i Lister vil gjøre det enklere for ungdom i området å søke seg inn i faget. Nærhet til skole og lærested gir lavere terskel for søkere, bedre oppfølging og økt motivasjon. Dette har vi sett fungere godt i andre deler av fylket.

3. Samarbeidsmodeller med næringslivet virker

Vi anbefaler at utdanningstilbudet utvikles i tett samarbeid med lokale bedrifter, slik man har gjort i Setesdal.

4. Tilstrekkelig med læreplasser i regionen

Transport- og logistikkbransjen i Lister melder at det er tilstrekkelig kapasitet til å ta imot lærlinger. Flere bedrifter står klare til å bidra, og ser verdien av å sikre rekruttering gjennom lokale utdanningstilbud.

Oppsummering

NHO Agder støtter etableringen av Vg2 Transport og logistikk i Lister-regionen. Vi anbefaler at tilbudet utformes i tett samarbeid med bransjen.

Region: Indre Agder

Utdanningstilbud

Elevtallet er stabilt lavt og forholdsvis mange søker seg til utdanningstilbud utenfor regionen. Har du/dere forslag til hvordan vi opprettholder et godt tilbud i regionen?

NHO Agder mener at strukturelle tiltak som samarbeid mellom flere Vg2-fag i samme klasse og utplassering i lokale bedrifter, er viktige grep for å opprettholde kvalitet og et bredt utdanningstilbud i Indre Agder. I tillegg anbefales 1+3-modellen i flere lærefag.

Opprettelsen av utdanningstilbudet Vg2 Transport og logistikk ved Setesdal vgs bør være en modell for hvordan opprettholde et godt utdanningstilbud i regionen. For å lykkes med relevante yrkesfaglige utdanningstilbud er det viktig med tett samarbeid mellom skole og lokalt næringsliv.

Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur

Skolestørrelse, fordeling og sammensetting

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Skolestørrelse og fordeling av programområder og sammensetning av elevgrupper?

Se punkt om Arbeidsliv.

Fagmiljø

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Fagmiljø for elever og ansatte?

Se punkt om Arbeidsliv.

Lokalisering

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Geografisk lokalisering?

Se punkt om Arbeidsliv.

Areal og skolebygg

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Areal og skolebygg?

Se punkt om Arbeidsliv.

Arbeidslivet

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Samarbeid med arbeidslivet?

NHO Agder støtter en struktur som i størst mulig grad sikrer samsvar mellom arbeidslivets kompetansebehov, tilgjengelige læreplaner og unges utdanningsvalg.

Vi mener følgende prinsipper bør vektlegges tydelig i det videre dimensjoneringsarbeidet:

1. Tilbud må prioriteres der det finnes læreplaner og reelle jobbmuligheter etter fullført utdanning. Fagopplæringen må være yrkesrelevant. Bransjene som har både læreplaner og planlegger å ansette nyutdannede fagarbeidere, bør prioriteres når utdanningsprogram skal vurderes.
2. Samarbeid med næringslivet er avgjørende for kvalitet og relevans. NHO støtter prinsippet om tett samspill

mellom skole og bedrift.

Utdanningsprogrammer som samarbeider tett med næringslivet gir høyere kvalitet, økt motivasjon hos elevene og bedre overganger til læreplass.

3. Alternative modeller bør brukes når søkertall og kapasitet er lav

Vi støtter bruk av fleksible modeller, som 1+3 eller kombinasjonsløp med mer tid i bedrift, i bransjer hvor det er utfordringer med kapasitet eller rekruttering. Dette må utvikles i tett samarbeid med lærebedrifter og synliggjøres for elevene som søkbare alternativer.

Generell kommentar

Skole- og tilbudsstruktur

Har du noen generelle innspill til høringen som nå er ute for skole- og tilbudsstrukturen i Agder?

NHO Agder opplever at Agder fylkeskommune har gjort et solid arbeid for å utforme en helhetlig og fremtidsrettet skole- og tilbudsstruktur for videregående opplæring i Agder. Vi ser et positivt skifte i retning av mer arbeidslivsorientert dimensjonering og bedre dialog med bransjene.

Vi vil likevel understreke følgende:

1.Kompetansepolitikken må bygge på reelle behov – ikke historiske strukturer
Skole- og tilbudsstruktur bør ta høyde for hvilke fagarbeidere regionen faktisk vil trenge i fremtiden – ikke bare hvor elevene har søkt tidligere. God dimensjonering forutsetter at fylkeskommunen lytter til næringslivets behov i tillegg til elevenes ønsker.

2.Det må være balanse mellom attraktivitet og gjennomføringsevne

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å vurdere ikke bare hvor elevene søker, men også hvor mange som faktisk fullfører og får lære plass. Attraktive tilbud som ikke gir overgang til arbeid, kan bidra til frafall og feilutdanning.

3. Agder fylkeskommune må styrke arbeidet med å synliggjøre fag- og yrkesopplæring
For å lykkes med dimensjoneringen er det avgjørende å støtte bransjene i rekrutteringsarbeidet og tydelig vise frem mulighetene som finnes innen yrkesfagene, særlig på Vg2-nivå – både gjennom rådgivning, informasjonsarbeid og samarbeid med bedrifter.
